

/Digitalt Ansvar

DIGITALE SIKKERHEDSSELER:

**Test af Instagrams nye teenageprofiler
og forældrekontrolsværktøjer**

Indholdsfortegnelse

Introduktion	4.
Ordliste	5.
Resultater	6.
Anbefalinger	7.
Profilernes nye sikkerhedstiltag	8.
Metode	10.
Test af profilerne og værktøjerne	11.
Første niveau: Værktøjerne og profilerne fungerer teknisk	11.
Andet niveau: Profilerne virker samlet set ikke efter hensigten	12.
Profilerne er ikke en tilfredsstillende sikkerhedsforanstaltning	14.
Noter	15.

Introduktion

Instagram introducerer nye profiler for teenagere, som har til formål at beskytte unge og give forældre ro i sindet. De nye teenageprofiler har indbygget en højere grad af sikkerhed som standardindstilling og giver forældre nye værktøjer til at holde øje med og begrænse deres børns tilstedeværelse på platformene. Profiltypen blev først lanceret i USA, Australien, Storbritannien og Canada, men er nu også kommet til Danmark.

Sådan risikobegrænsende form for tiltag fungerer dog kun, hvis de ikke kan omgås. Det undersøger vi i denne analyse, hvor vi ser nærmere på, om de nye teenageprofiler lever op til målet om at beskytte unge brugere.

Lanceringen af de nye profiler skal ses i lyset af, at de store tech-virksomheder er under pres for at beskytte børn og give forældre tryghed om deres børns færd på platformene. EU har skærpet de store tech-virksomheders ansvar for at begrænse risici for børn og unges sikkerhed på deres platforme,¹ og Australien har besluttet at ulovliggøre sociale medier for børn under 16 år².

Analysen består af en gennemgang og test af de nye teenageprofiler samt de udvidede forældrekontrollfunktioner. Her undersøger vi, om det er muligt at omgå de sikkerhedsforanstaltninger, der angiveligt skal sikre unge brugere og give forældre tryghed.

Ordliste

Instagrams nye teenageprofiler:

Den 17. september 2024 introducerede Instagram en ny profiltipe for teenagere med sloganet "Built-In Protections for Teens, Peace of Mind for Parents".³ Denne nye profiltipe er bygget efter safety-by-default-tilgangen, hvor sikkerhedsforanstaltningerne ikke kan ændres uden forældres tilladelse. Dertil har forældre udvidede overvågningsmuligheder af profilerne via Metas allerede eksisterende familiecenter. Profiltypen blev først lanceret i USA, Australien, Storbritannien og Canada, men er nu også kommet til Danmark.

Metas familiecenter:

Meta er virksomheden bag Instagram, Facebook og Messenger. Meta har i familiecenteret samlet værktøjer til forældre, som kan benyttes til at overvåge, sætte begrænsninger og redigere indstillinger for deres børns profiler på nettet.

Forældrekontrol:

Forældrekontrol er, når en voksenprofil kobles sammen med en teenageprofil, hvilket lader voksenprofilen sætte begrænsninger for og se oplysninger om brugen af teenageprofilen. På Instagram foregår det igennem værktøjet forældresupervision.

Safety-by-default:

Begrebet dækker over det, at sociale medier som udgangspunkt er sat op til at beskytte brugernes sikkerhed uden at brugeren skal tilvælge særlige sikkerhedsindstillinger.

Safety-by-design:

En tilgang, hvor sikkerhed indtænkes fra starten. Det indebærer at identificere og eliminere risici allerede i udviklingen af sociale medier, og dermed altså før de bliver et problem for brugeren. Hvor safety-by-default sørger for, at brugeren ikke utilsigtet udsættes for risici på grund af forkerte indstillinger, sørger safety-by-design for, at sikkerheden er en grundlæggende del af det sociale medies udformning.

Resultater

Analysen finder, at:

- Alle safety-by-default-sikkerhedsforanstaltninger er forholdsvis enkle at omgå for børn og unge, hvis forældre ikke har koblet deres barns Instagramprofil op med deres egen via Metas familiecenter. Dette skyldes, at Instagram ikke ved, hvem børn og unges forældre er. Det vil sige, at børn og unge blot kan koble deres profil op til hvilken som helst voksenprofil, der så kan ændre sikkerhedsforanstaltningerne. Et barn kan sågar få lov til at oprette en helt ny voksenprofil på samme enhed, hvor barnet er logget ind på sin børneprofil. Denne voksenprofil kan så benyttes til at ændre sikkerhedsforanstaltningerne.
- Selv for de børn og unge, der har forældre, som har koblet deres profil sammen, kan de unge selv bare lige lave en ny voksenprofil – en såkaldt ”finsta” (fake Instagram) – hvor der ingen sikkerhedsforanstaltninger og/eller forældreovervågning er. Så længe der ikke er effektiv aldersverifikation, vil dette være et problem, og det vil potentielt udsætte børn og unge for større risici: Hvis de har hemmelige profiler uden deres forældres vidende, er der en større risiko for, at de ikke fortæller deres forældre det, hvis de har været udsat for noget problematisk online.
- Det er u hensigtsmæssigt, at forældre selv skal være på Instagram for at administrere deres børns profiler. Forældresikkerhed skal være et værktøj for børn og forældre, ikke til at få flere kunder i butikken.
- Forældrekontrol, som blandt andet tæller muligheder for overvågning, er en mere indgribende funktion end safety-by-default-indstillingerne. Det er u hensigtsmæssigt, at de to sikkerhedsforanstaltninger hænger sammen, da det kan afholde forældre fra at sammenkoble med deres børn.
- Funktionen dvaletilstand virkede ikke efter hensigten ved tests i både september og oktober. Den stoppede ikke børn og unge fra at anvende appen, selvom deres forældre havde bestemt, at den ikke skal anvendes på bestemte tider, for eksempel om natten. Dvaletilstanden fungerer dog efter hensigten i slut november.

Anbefalinger

Digitalt Ansvar anbefaler, at:

- _01** Teenageprofiler suppleres med effektiv aldersverifikation. Alle sikkerhedsforanstaltninger rettet mod børn og unge vil forblive hullede, så længe Instagram ikke med sikkerhed kender alderen på hver bruger. Når effektiv aldersverifikation er implementeret, bør sikkerhedsforanstaltningerne for unge under 16 gå fra safety-by-default til safety-by-design.
- _02** Man skal ikke kunne have en voksen- og teenageprofil på samme telefon. Dette gør det alt for let for unge selv at fjerne safety-by-default-indstillingerne ved at oprette og tilknytte en ny voksenprofil.
- _03** Meta skal muliggøre forældrekontrol og ændringer af indstillinger af teenageprofiler uden at forældre selv har en Instagramprofil.
- _04** Det bør være muligt for forældre at registrere sig som deres børns forældre uden at få adgang til overvågningsfunktionerne i Metas familiecenter. Ved at adskille det vil forældre, som ikke ønsker at overvåge barnet, stadig kunne sikre sig, at standardindstillingerne ikke ændres.
- _05** Meta melder ud, i hvor lang tid deres dvalestilstandsfunktion har været implementeret på en måde, der gjorde den ubrugelig, og hvornår de fik rettet fejlen.

Profilernes nye sikkerhedstiltag

Det er ikke nyt, at Instagram har særlige sikkerhedsforanstaltninger for unge. Indtil de nye teenageprofiler blev indført, var der dog færre sikkerhedsforanstaltninger, og de kunne ændres af den unge selv. Den væsentlige forskel er nu, ifølge Instagram, at kun forældre kan ændre disse standardindstillinger på

profiler for unge under 16 år. I tabel 1 under vises en oversigt over nye og eksisterende forældrekontroll-funktioner på Instagram. Som det fremgår af tabellen, bygger de nye teenageprofiler ovenpå de eksisterende muligheder for forældrekontrol.

Tabel 1. Oversigt over funktioner i eksisterende forældrekontrol og nye teenageprofiler på Instagram

Funktion	Tidligere forældrekontrol og sikkerhedsmekanismer	Nye teenageprofiler
Privatlivskontrol Profiler er som udgangspunkt private, dvs. kun godkendte følgere kan se brugerens indhold.		
Daglig tidsbegrænsning Giver forældre mulighed for at sætte daglige tidsbegrænsninger for deres børns brug af Instagram.		
Beskedbegrænsninger Begrænser, hvem der kan sende direkte beskeder til teenagere eller tage dem i indhold.		Mere restriktiv på de nye teenageprofiler.
Se interesser Giver forældre mulighed for at se, hvilke indholdstyper og hashtags deres teenager viser interesse for og engagerer sig i på Instagram.		
Se beskedkontakter Giver forældre mulighed for at se, hvem deres barn har været i kontakt med de seneste syv dage.		

Tabellen fortsætter på næste side.

Funktion	Tidligere forældrekontrol og sikkerhedsmekanismer	Nye teenageprofiler
Følsomt indhold Begrænser visningen af indhold, der kan være skadeligt eller upassende.		Mere restriktiv på de nye teenageprofiler.
Antimobbe/"Hidden words"-filter Filtrerer automatisk stødende og skadelige kommentarer og følgeranmodninger.		
Dvaletilstand Begrænser hvilket tidsrum den unge anvende Instagram.		
Krav om forældreaccept ved privatlivsændringer Sikrer, at teenagere under teenageprofiler ikke selv kan ændre ovenstående beskyttelsesindstillinger uden deres forældres tilladelse.		

Teenageprofiler og forældrekontrol som risikobegrænsning

En måde at forstå disse nye teenageprofiler, og hvordan de spiller sammen med forældrekontrol, er som risikobegrænsende foranstaltninger jf. Forordning om Digitale Tjenester (Digital Services Act, herfra DSA).

Meget store digitale tjenester som Instagram er ifølge DSA'en forpligtet at foretage årlige risikovurderinger af forudsigelige risici mod børn og unges sikkerhed og indføre passende risikobegrænsende foranstaltninger.⁴

Et eksempel kunne være, at det er en forudsigelig risiko, at pædofile voksne vil kontakte og forsøge at groome børn og unge på Instagram. Instagrams risikobegrænsende foranstaltning er her at kontrollere, at fremmede ikke kan kontakte børn og unge

på platformen, og at forældre kan se, hvem deres børn følger og chatter med.

Disse risikobegrænsende foranstaltninger kan sammenlignes med sikkerhedssystemerne i en bil. Ligesom der altid vil være en vis risiko ved at køre i en bil, er der også risici forbundet med at færdes på sociale medier – såvel som alle andre steder. En del af ansvaret for, at disse risici ikke ender med at skade de unge, ligger hos den unge og dennes forældre, men det er ligeledes afgørende, at bilen/platformen er udstyret med en fungerende sikkerhedssele, airbags og andre beskyttelsessystemer.⁵

Denne analyse tester i overført betydning Instagrams "sikkerhedsseler" og "airbags". Specifikt fokuseres der på sikkerhedsfunktionerne for de nye teenageprofiler og den medfølgende forældrekontrol. Disse tiltag relaterer sig til artikel 28, 34 og 35 i DSA'en.

Metode

I denne analyse undersøger vi, om teenageprofilerne og forældrekontrollen virker som beskrevet af Instagram selv. Kort sagt: Var vi i stand til at bryde sikkerhedsforanstaltningerne for vores egen nyoprettede teenageprofil. Denne metode kan beskrives som en form for "red teaming".

Disse tests blev foretaget på enheder med en VPN, der ændrede telefonens IP-adresse til en britisk, sådan vi var i stand til at afprøve disse nye funktioner, inden de kom til Danmark.

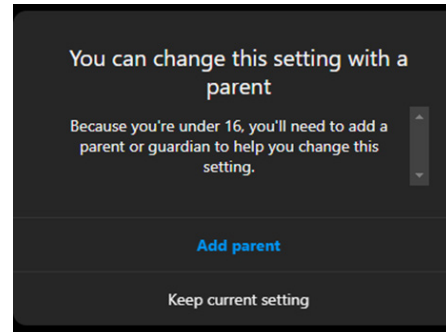
Vi forsøgte at bryde sikkerhedsforanstaltninger på måder, som børn og unge selv kan foretage ud fra den forudsætning, at hvis vi kunne bryde dem uden det store besvær, ville det også være muligt for de fleste børn og unge.

Red teaming

Red teaming er en metode, hvor "red teams" forsøger at teste systemers robusthed ved at simulere realistiske trusler og angreb. I denne analyse simulerer vi, hvorvidt brugere af teenageprofiler på Instagram kan udnytte de potentielle sårbarheder i Instagrams sikkerhedsforanstaltninger og forældrekontrol og undvige dem.

Test af profilerne og værktøjerne

Resultaterne af vores test er todelt. På første niveau har vi undersøgt, om de enkelte sikkerhedstiltag og forældre-kontrolsværktøjer isoleret set fungerer. Andet niveau består af en undersøgelse af, hvordan de nye funktioner passer ind i de samlede sikkerhedsfunktioner på Instagram.

Første niveau: Værktøjerne og profilerne fungerer teknisk

Vores gennemgang af de forskellige safety-by-default-funktioner viser, at de alle som udgangspunkt fungerer efter hensigten.

Hvis en teenageprofil for eksempel forsøger at ændre, at ikke-følgere også kan skrive dem beskeder, blokerer Instagram for denne ændring og skriver, hvordan kun en forælder kan gøre dette. Teenageprofilen får derefter mulighed for at sende et link til forælder, som via en voksenprofil kan acceptere denne ændring.

Dette gør sig gældende for alle de funktioner, som den nye teenageprofil har slået til. Den nye teenageprofil er derfor uløseligt forbundet med Metas forældrekontrol. Forældre kan acceptere ændringer i standardindstillingerne for teenageprofiler, men også sætte andre former for begrænsninger på brugen, for eksempel hvilke tidspunkter af dagen, Instagram må bruges, også kendt som dvaletilstand.

Dvaletilstand implementeret utilstrækkeligt

Af forældrekontrolsværktøjerne, som admi-

nistreres igennem Metas familiecenter, fandt vi i både i september og oktober måned, at dvaletilstand ikke virkede efter hensigten. Instagram lover, at en forælder kan sætte en tidsperiode, hvor en forbundet teenageprofil ikke må bruge Instagram.

Vi testede denne funktion ved at oprette to profiler, som vi kobledede sammen som forældre og barn. Målet var, om vi på sidstnævnte kunne komme udenom tidsbegrænsningen. Dette viste sig at være muligt. Den forbundne teenageprofil blev ganske vist smidt ud, når tiden ramte intervallet for dvaletilstanden, men det var muligt bare at logge ud og så ind igen. Dvaletilstanden blev derefter først slået til, når teenageprofilen trykkede på ikonet for sin egen profil. Det var stadig muligt at søge efter videoer og opslag, se reels og skrive beskeder.

Denne forfejlede implementeringen af dvaletilstanden har dog ikke været mulig at reproducere, da det blev testet igen i ultimo november. Det vides ikke, hvornår Instagram har fået løst denne fejl, og hvor længe den stod på.

Andet niveau: Profilerne virker samlet set ikke efter hensigten

I ovenstående afsnit gennemgik vi, hvordan de fleste nye sikkerhedstiltag associeret til teenageprofiler fungerer teknisk. Børn under 16, der har registreret sig som et barn, kan ikke ændre disse safety-by-default-indstillinger uden en tilknyttet voksenprofil giver dem lov. Dette skaber dog kun en begrænset sikkerhed, da Instagram har huller i deres sikkerhed, som forhindrer, at denne mekanisme fungerer efter hensigten.

Instagram ved ikke, hvor gammel du er

Selvom de nye sikkerhedsindstillinger isoleret set fungerer, skaber de ikke nødvendigvis sikkerhed på Instagram for børn og unge. Dette skyldes, at Instagram stadig ikke har styr på, hvor gamle deres brugere er.

De nye teenageprofiler sikrer kun brugere, der registrerer sig med deres korrekte alder. Men børn og unge kan stadig let og ubesværet oprette en voksenprofil, hvor disse sikkerhedsforanstaltninger og forældrekontrolmuligheder ikke er til stede. Vores tests tyder på, at Meta kun anvender metoderne egenerklæring af alder og aldersestimering ved hjælp af selfies, når en ny konto oprettes. Dog er der intet, der afholder unge og børn fra at oplyse, de er voksne, og at uploade et billede af en voksen.⁶

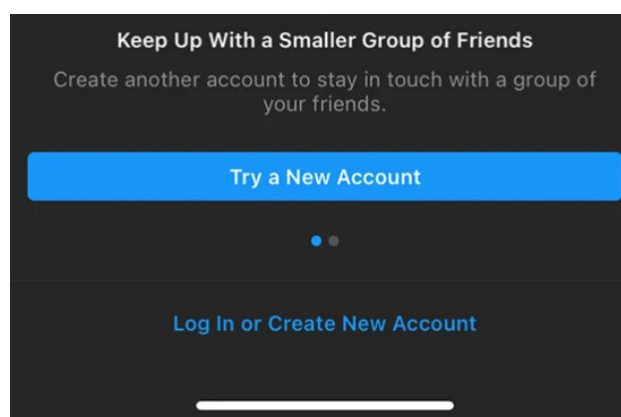
En sådan voksen Instagramprofil administreret af et barn vil ikke have de standardindstillinger for teenageprofiler, der beskytter børn og unge online, og forældre vil ikke kunne holde øje med den unges brug.

Dette er ikke blot et hypotetisk scenarium, da disse profiltyper er så udbredte, at de har deres helt eget navn: En "finsta"-profil (fake Instagramprofil). Ifølge ordbogen defineres en "finsta" således:

*"Instagram started in 2010, and by 2015 this distinction between "real Instagram" and "fake Instagram" was already being observed. The images on a finsta are those that users don't want associated with their own name or public account, often to hide activity from parents, partners, or schools"*⁷

Vi ved fra tidligere rapporter om selvskadenetværk på Instagram, at selvskadende unge netop bruger "finsta"-profiler til at dele billeder af selvskade, sådan deres omgangskreds og familie ikke opdager det.

Instagram er bestemt ikke uvidende om "finsta"-profiler. I 2021 opfordrede de sågar deres brugere til at oprette endnu en Instagramprofil, som de kunne dele kun med deres tætteste venner. Dette forslag kom frem hos brugere af appen, hvis de trykkede på det ikon, hvorfra man kan skifte mellem forskellige profiler.

Uden en effektiv aldersverifikation kan denne opdeling mellem voksen- og teenagekonti derfor ikke anses som en sikker løsning.

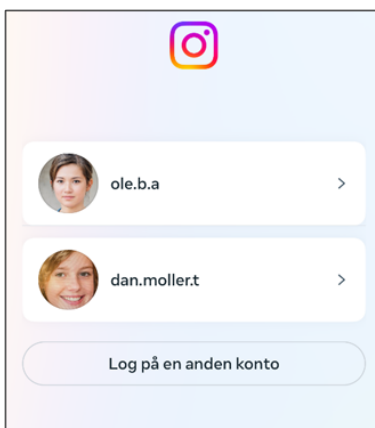
Instagram ved ikke, hvem dine forældre er

Det helt store "selling point" ved de nye

teenageprofiler er, at unge under 16 ikke selv kan ændre sikre standardindstillinger. Dette kan ifølge Instagram kun gøres af den unges forælder eller værge igennem deres forældrekontrol. Hvis en teenageprofil forsøger at ændre i disse indstillinger, får den mulighed for at tilknytte en forælder eller værge ved at sende et link til vedkommende.

Problemet med dette er, at Instagram ikke ved, hvem den unges forældre eller værge er. De eneste oplysninger, de har, er, hvorvidt en profil er registreret som en mindreårig eller en voksen. Deres teenageprofiler virker sådan, at teenageprofilen ikke selv kan ændre standardindstillinger, det kan kun en voksenprofil, der er registreret som teenageprofilens forælder eller værge. Men som redegjort for over, er det let for børn og unge at oprette en voksenprofil.

Børn og unge kan derfor bare oprette en voksenprofil og registrere den som deres rigtige Instagramprofils forælder og ændre

standardindstillingerne. Dette kan sågar gøres på samme telefon (se billedet).

Det betyder, at teenageprofiler ikke sikrer, at kun barnets forældre eller

værge kan ændre standardindstillingerne, som Instagram ellers siger. Den sikrer kun, at enhver voksenprofil, der er registreret som forælder til den unge, kan ændre standardindstillingerne.

Forældre, der er opmærksomme på disse ændringer på Instagram, kan selvfølgelig sikre sig, at deres børns rigtige profil er koblet sammen med deres voksenprofil. Det er dog langt fra sikkert, at alle forældre er

opmærksomme på dette, især set i lyset af hvor relativt lidt udbredt forældrekontrol er i øjeblikket i Danmark.

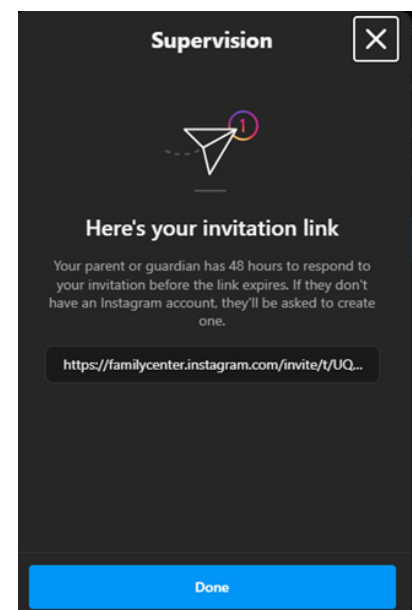
Værktøjer kræver, at forældre selv er på Instagram

En sidste kritik, som man kan rejse mod teenageprofiler og den forbundene forældrekontrol, er, at forældre er nødsaget til selv at være på Instagram for at ændre sikkerhedsforanstaltninger og supervisere deres børn.

Når brugere af teenageprofiler forsøger at ændre deres safety-by-default-indstillinger skal de tilknytte en voksenprofil; dette gøres ved at sende et link. I praksis foregår ændringer i sikkerhedsforanstaltninger for teenageprofiler dog via Metas eksisterende forældresupervision, der kræver, at forældre har en Instagramprofil.

Forældre, der ikke kan eller vil være på Instagram, har derfor ikke mulighed for at anvende forældrekontrol.

Dette er ikke hensigtsmæssigt, da forældrekontrol og beskyttelse af børn ikke bør være en måde, Instagram kan vækste, hvilket de facto er tilfældet, da forældre presses til at oprette en profil for at beskytte deres børn på platformen.

Profilerne er ikke en tilfredsstillende sikkerhedsforanstaltning

Denne analyse har gennemgået og testet Instagrams nye teenageprofiler. Digitalt Ansvar er som udgangspunkt fortalende for disse ændringer. Hver af disse beskyttelsesforanstaltninger synes meningsfulde og kan isoleret set højne sikkerheden på Instagram.

Dog er nybruddet ved teenageprofiler – at kun forældre til børn under 16 kan ændre safety-by-default-tiltagene – ikke muligt at implementere effektivt, så længe der er ikke er fungerende aldersverifikation på Instagram.

Teenageprofiler uden forældrekontrol kan gøre børn endnu mere udsatte

Med effektiv aldersverifikation og en overgang fra safety-by-default til safety-by-design, så børn under 16 år slet ikke kan ændre sikkerhedsforanstaltningerne, vil børn reelt være mere sikre, da de ikke lige så nemt vil kunne oprette en hemmelig voksenprofil og omgå sikkerhedsforanstaltningerne.

Problemet ved disse nye teenageprofiler uden effektiv aldersverifikation er, at det potentielt kan skubbe børn og unge over i at have flere Instagram-profiler, som deres forældre ikke kender til. Børn og unge vil derfor formodentlig være mindre tilbøjelige til at fortælle deres forældre, hvis de har været udsat for noget skadeligt eller skræmmende på deres "finsta-profil", da den er hemmelig for deres forældre. Dette introducerer en risiko for, at børn ikke søger hjælp, men går

med problemerne selv.

Man bør frakoble mulighed for overvågning og ændringer i safety-by-default

Som redegjort for i analysen, skal ændringerne af standard-indstillingerne foregå igennem Metas familiecenter. Her har forældre også mulighed for at overvåge deres børns tidsforbrug, og hvem de for eksempel chatter med af andre profiler.

Forældrekontrol er derfor en mere indgribende funktionalitet end safety-by-default-indstillingerne, der sikrer, at fremmede for eksempel ikke kan skrive til barnet. Det er derfor u hensigtsmæssigt at sammenkoble disse to, da de mere indgribende forældrekontrollindstillinger kan afholde forældre fra at sammenkoble med deres børn (en analyse udarbejdet af Digitalt Ansvar, som udkommer primo 2025, analyserer, hvordan forældrekontrol på sociale medier ikke er ækvivalent med det danske børne-unge-syn).

Forældre kan kun sikre, at deres barn ikke selv ændrer standardindstillingerne ved at lave en "finsta"-profil, hvis de sammenkobler deres profiler og så at sige "tager pladsen". Formålet er med sammenkoblingen er derfor ikke nødvendigvis ikke at overvåge barnet, men at forhindre, at andre voksenprofiler bliver koblet til barnet og ændrer standardindstillingerne.

Noter

1 DSA, artikel 34-35

2 BBC News. (n.d.). Should children be banned from social media? Retrieved December 12, 2024, from <https://www.bbc.com/news/articles/c89vjj0lxx9o>

3 Instagram. (n.d.). Introducing new tools for teen accounts. Retrieved December 12, 2024, from <https://about.instagram.com/blog/announcements/instagram-teen-accounts/>

4 DSA, artikel 34-35

5 En væsentlig forskel mellem sikkerhedsforanstaltninger i en bil og så på digitale tjenester som Instagram er dog, at Instagram kun er forpligtet til at kortlægge og begrænse risici løbende. Dette er modsat en bil, der skal bestå forskellige "crash-tests", inden den kommer på markedet.

6 Dette var denne analyses fremgangsmåde, da vi skabte henholdsvis teenage- og voksen-profiler for at teste sikkerheden.

7 Merriam-Webster. (n.d.). What does "Finsta" mean? Retrieved December 12, 2024, from <https://www.merriam-webster.com/wordplay/what-does-finsta-mean-fake-instagram>

/Digitalt Ansvar

Udgivet af Digitalt Ansvar, december 2024

Ansvarshavende redaktør: Ask Hesby Holm

Redigering: Ask Hesby Holm, Asger Nim & Anne Tscherning Larsen

Tekst og analyse: Asger Nim & Anne Tscherning Larsen

Layout: Anne Tscherning Larsen